

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva T-616/15

**Transtec
proti
Evropski komisiji**

„ERS – Države AKP – Sporazum iz Cotonouja – Program podpore za kulturne pobude v afriških državah, v katerih je uradni jezik portugalsščina – Zneski, ki jih je Komisija izplačala subjektu, odgovornemu za finančno izvrševanje programa v Gvineji Bissau – Izterjava na podlagi finančne revizije – Pobot terjatev – Sorazmernost – Neupravičena obogatitev – Nepogodbena odgovornost“

Povzetek – Sodba Splošnega sodišča (prvi senat) z dne 3. julija 2018

- Sodni postopek – Vloga, s katero se postopek začne – Formalne zahteve – Označitev predmeta spora – Kratek povzetek navajanih razlogov – Nedvoumno podani predlogi tožeče stranke*
(Poslovnik Splošnega sodišča, člen 76(d))
- Ničnostna tožba – Izpodbojni akti – Pojem – Akti, ki ustvarjajo zavezujoče pravne učinke – Odločba Komisije o izvensodnem pobotu dolgov in terjatev – Vključitev – Tožba s katero se zahteva tudi ugotovitev neobstoja terjatve do tožeče stranke – Dopustnost – Pogoji*
(Člen 263 PDEU; Uredba Sveta št. 215/2008, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 370/2011)
- Akti institucij – Navedba pravne podlage – Obveznost – Obseg – Opustitev, ki ni bistvena napaka – Meje – Možnost določitve na podlagi drugih elementov akta*
(člen 288, četrti odstavek, PDEU)
- Razvojno sodelovanje – Finančni projekti, ki jih Evropski sklad za razvoj financira v državah AKP – Finančna uredba, ki se uporablja za 10. Evropski razvojni sklad – Uredba št. 215/2008 – Ugotovitev terjatev – Izterjava – Preverjanje resničnosti in zneska dolga ter pogojev, v katerih je dolg zapadel – Diskrecijska pravica Komisije – Sodni nadzor*
(Uredba Sveta št. 215/2008, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 370/2011, člena 63(1) in 65(2))
- Razvojno sodelovanje – Finančni projekti, ki jih Evropski sklad za razvoj financira v državah AKP – Zneski, ki jih je Komisija izplačala subjektu, odgovornemu za finančno izvrševanje programa Evropskega sklada za razvoj – Izterjava po izvedbi finančne revizije – Kršitev načela sorazmernosti – Pogoji*
(Uredba Sveta št. 215/2008, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 370/2011)
- Ničnostna tožba – Izpodbojni akti – Pojem – Akti, ki ustvarjajo zavezujoče pravne učinke – Revizijsko poročilo, ki se nanaša na pogodbe, ki jih financira Evropski sklad za razvoj – Pripravljalni akt*

7. *Temeljne pravice – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Pravica do obrambe – Pravica do izjave – Obseg*

(Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člen 41(2)(a))

8. *Akti institucij – Obrazložitev – Obveznost – Predmet – Obseg – Posamične odločbe*

(Člen 296 PDEU)

9. *Pravo Evropske unije – Načela – Načelo, ki določa prepoved neupravičene obogatitve Unije – Pojem*

10. *Razvojno sodelovanje – Finančni projekti, ki jih Evropski sklad za razvoj financira v državah AKP – Zneski, ki jih je Komisija izplačala subjektu, odgovornemu za finančno izvrševanje programa Evropskega sklada za razvoj – Izterjava po izvedbi finančne revizije – Odločba o izvensodnem pobotu, ki jo sprejme Komisija – Razglasitev ničnosti navedene odločbe s strani Splošnega sodišča – Obveznost vračila zneska sporne terjatve zaradi neupravičene obogatitve Unije – Neobstoj*

11. *Nepogodbena odgovornost – Pogoji – Dejanska in gotova škoda, povzročena z nezakonitim aktom – Kumulativni pogoji – Razglasitev ničnosti izpodbijanega nezakonitega akta – Primerno povračilo nepremoženjske škode*

(člen 340, drugi odstavek, PDEU)

1. Glej besedilo odločbe.

(Glej točko 46.)

2. Sodišči Unije lahko odločata o tožbi na podlagi člena 263 PDEU, če izpodbijani akt ustvarja zavezujoče pravne učinke, ki presegajo tiste iz pogodbenih razmerij, ki vežejo pogodbeni stranki, in ki pomenijo izvajanje prerogativ javne oblasti, ki so instituciji podeljene kot upravnemu organu. V zvezi s tem je akt, s katerim Komisija izvede izvensodni pobot dolgov in terjatev, ki izvirajo iz različnih pravnih razmerij z isto osebo, izpodbojni akt v smislu navedenega člena. Splošno sodišče mora v okviru take ničnostne tožbe preučiti zakonitost sklepa ali sklepov o pobotu z vidika njihovih učinkov glede na neobstoj dejanskega izplačila dolgovanih zneskov tožeči stranki.

V okviru izterjave po izvedbi finančne revizije zneskov, ki jih je Komisija izplačala subjektu, odgovornemu za finančno izvrševanje programa Evropskega sklada za razvoj, vložitev zahtevka za razglasitev ničnosti sklepa o pobotu, kadar se s tožbo zahteva tudi ugotovitev, da Unija do tožeče stranke nima sporne terjatve, ne pomeni zlorabe postopka, ker vprašanje obstoja sporne terjatve ne spada niti v pogodbeni okvir, povezan s sklenitvijo naročila storitev med tožečo stranko in nacionalnim odredbodajalcem, niti na področje razlage določb pogodbe ali kakršnega koli sporazuma o nepovratnih sredstvih, sklenjenega med tožečo stranko in Unijo, ki jo zastopa Komisija.

(Glej točke 58, 60, 65 in 66.)

3. Glej besedilo odločbe.

(Glej točki 75 in 76.)

4. Iz členov 63(1) in 65(2) Uredbe št. 215/2008 o finančni uredbi, ki se uporablja za 10. Evropski razvojni sklad, izhaja, da mora pristojni odredbodajalec, ki ga imenuje Komisija, preveriti resničnost in znesek dolga ter pogoje, v katerih je dolg zapadel, in lahko znesek terjatev prekliče ali prilagodi. Zato

Komisija v okviru izvajanja svoje diskrecijske pravice pri izterjavi dolgov ne more biti izvzeta iz sodnega nadzora. Če bi bilo tako, bi diskrecijska pravica njenega pristojnega odredbodajalca v resnici postala skoraj arbitrarno pooblastilo zunaj nadzora sodišča Unije.

(Glej točki 110 in 111.)

5. Komisija bo morda morala ugotoviti, da je akt, sprejet po izvedbi finančne revizije, o izterjavi zneskov, ki jih je Komisija izplačala subjektu, odgovornemu za finančno izvrševanje programa Evropskega sklada za razvoj, nesorazmeren, ker po eni strani prejemnik navedenega zneska ni finančno ogoljufal Unije po drugi strani interesi Unije, povezani z nujnim zagotavljanjem spoštovanja načela dobrega finančnega poslovanja, v zvezi s tem niso bili znatno oškodovani.

(Glej točki 128 in 129.)

6. Revizijsko poročilo ni izpodbojni akt. Z revizijskim poročilom se namreč le ugotovijo morebitne že obstoječe nepravilnosti in terjatve, ki izhajajo iz njih, in torej poročilo z ničimer ne spreminja pravnega položaja dolžnika terjatev. Komisija se zato pri sprejetju akta o pobotu, ki dokončno določa njeno stališče, lahko opre na ugotovitve revizije le, če meni, da so pravilne in utemeljene. V teh okoliščinah se ne sme opustiti presoje ugotovitev iz revizijskega poročila z vidika načela sorazmernosti.

(Glej točki 131 in 132.)

7. Glej besedilo odločbe.

(Glej točko 145.)

8. Glej besedilo odločbe.

(Glej točki 148 in 149.)

9. Da bi se odškodninski tožbi zaradi neupravičene obogatitve Unije ugodilo, je treba dokazati obogatitev brez veljavne pravne podlage Unije in oškodovanje predlagatelja, ki je posledica navedene obogatitve. V skladu z načeli, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, je pravica do povračila od osebe, ki se je obogatila, pogojena s tem, da za zadevno obogatitev ni pravne podlage.

(Glej točki 156 in 157.)

10. Po razglasitvi ničnosti sklepa o pobotu – katerega namen je izterjanje zneskov, ki jih je Komisija izplačala subjektu, odgovornemu za finančno izvrševanje programa Evropskega razvojnega sklada – zaradi kršitve načela sorazmernosti, Komisiji, kadar je bil sklep o pobotu sprejet na podlagi uporabe določb finančne uredbe, ki se uporabi, ni mogoče naložiti, da mora zaradi neupravičene obogatitve Unije vrniti znesek sporne terjatve, ki jo sestavljajo neupravičeni izdatki, ugotovljeni v revizijskem poročilu. Komisija pa mora upoštevati posledice razglasitve ničnosti sklepa o pobotu.

(Glej točki 159 in 160.)

11. Glej besedilo odločbe.

(Glej točki 164 in 165.)